

УДК 616-071+616.12+616.12-009.72+616-08+615.22

ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ “ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА”

В. М. Мізюк

ДВНЗ “Івано-Франківський національний медичний університет”

USING OF THE TEST CONTROL OF THE STUDENTS KNOWLEDGE IN THE STUDY “INTERNAL MEDICINE” DISCIPLINE

V. M. Miziuk

SHEI “Ivano-Frankivsk National Medical University”

У статті висвітлено можливості тестового контролю з використанням комп’ютерних систем для забезпечення оптимізації навчального процесу як ефективного засобу активізації навчальної діяльності при вивченні дисципліни “Внутрішня медицина” іноземними студентами.

Possibilities of test control with computer systems use for optimization of educational process as effective method of activation of study process in the study “Internal medicine” discipline by foreign students are elucidated in the article.

Вступ. Проблема якості навчання є надзвичайно актуальною, особливо коли мова йде про навчання іноземних студентів, адже практично всі вони повернуться після здобуття вищої медичної освіти додому, у різні країни. Багато з них працюватимуть у високорозвинених державах Європи, США. Підготовка фахівців повинна здійснюватись на високому рівні, оскільки весь світ судитиме про рівень підготовки майбутнього лікаря в Україні.

Контроль знань є дійовим механізмом управління процесом навчання, засобом оцінки ефективності навчання та способом визначення якості освіти. Впровадження та удосконалення тестових методів контролю у навчальному процесі є надзвичайно важливими та актуальними, сприяють процесам реформування вищої медичної освіти [3].

Основна мета навчального процесу – накопичення знань та умінь студентом. Вона забезпечується наполегливою роботою студента протягом навчального року та систематичним контролем отриманих знань.

Основна частина. Систематичний контроль результатів навчання заставляє студента ретельно готуватись до заняття, розвиватись та удосконалювати свої знання та вміння. Важливим є виховний аспект контролю, адже він виховує цілеспрямованість та працьовитість іноземного студента. Ефективним методом проведення систематичного контролю є тестування [1].

Тестовий контроль широко застосовується в різних країнах. У Німеччині, Франції, Канаді та США створені національні банки кваліфікаційних тестів [4].

Оцінка знань студента, отриманих під час тестування, підводить підсумок його успішності та визначає здатність до подальшого навчання та самостійної діяльності. Тестовий контроль має бути з чіткою освітньою, розвиваючою та професійною спрямованістю. На сучасному етапі розвитку освіти в Україні тестовий контроль інтенсивно розвивається і широко застосовується. Тестовий контроль використовується у вищих навчальних закладах різного профілю, зокрема медичних. Останнім часом все більшого поширення набуває застосування комп’ютерних технологій у тестуванні.

Використання тестування має багато переваг. Воно дозволяє об’єктивно оцінити рівень знань іноземного студента, покращує емоційне навантаження. Велике значення має швидкість контролю знань студента, оскільки одночасно тестується вся група. Тестування дає можливість широко охопити весь матеріал, адже включаються питання з усієї пройденної теми. Під час тестування неможливо користуватися “шпаргалкою”. Крім того, існує необхідність для студентів запам’ятовувати багато деталей, які при звичайній підготовці не були б сприйняті увагою [2].

Поточний контроль якості навчання має неабияке значення, оскільки надзвичайно важливим на заключних курсах є розвиток у студента клінічного мислення для проведення диференційної діагностики та постановки правильного діагнозу, а наявність “прогалин” у систематичному вивченні матеріалу є недопустимим. Тестування дозволяє мати безперервну інформацію про хід і якість засвоєння навчального матеріалу, оперативно вносити зміни до навчання. Оскільки поточний контроль проводиться регулярно,

він підвищує якість вивчення студентами розділів дисципліни.

На кафедрі внутрішньої медицини № 2 та медсестринства тестування проводиться на кожному занятті з визначенням вхідного та вихідного рівня знань. У процесі проведення тестового контролю з даної дисципліни використовуються тестові завдання з варіантами відповідей за принципом “множинності вибору”. Пропонується 5 різних варіантів, а в якості правильної відповіді вказується одна із запропонованих відповідей. Завдання такого типу для студентів п’ятого курсу розроблені викладачами кафедри до кожної теми і успішно використовуються на заняттях. Для студентів шостого курсу використовуються тестові завдання, сформовані на основі банку тестових завдань до ліцензійного іспиту “Крок 2. Загальна лікарська підготовка”. Тестування студентів шостого курсу проводиться як під час практичних занять, так і при складанні підсумкового модульного контролю. Останній служить для оцінки ефективності кінцевих результатів навчання, тому потребує максимальної об’єктивності.

Проте тестовий контроль має певні недоліки. По-перше, іноді важко у короткому тестовому форматі сформулювати запитання. Викладач не може допомогти іноземному студенту та корегувати напрям мислення. По-друге, під час тестування, на відміну від усного або письмового контролю, не має достатньо часу для глибокого аналізу теми. А для того щоб студенту медичного університету повноцінно розвиватися, дуже важливо вміти самостійно формулювати та висловлювати власні думки. Ці недоліки кафедра внутрішньої медицини № 2 та медсестринства вирішує, використовуючи тести різного вибору: альтернативного, множинного, тести на розрізнення, систематизацію та класифікацію. Таким чином тести діагностують не абстрактну, а конкретну лікарську роботу.

В Івано-Франківському національному медичному університеті на кафедрі внутрішньої медицини № 2 та медсестринства успішно функціонують два комп’ютерні класи, де проводиться тестування поточної успішності та етап тестування на підсумковому модульному контролі. Дане впровадження дозволяє

екзаменатору економити час на обробку результатів тестового контролю.

Для кращого розкриття ступеня оволодіння професійними навиками тестування поєднується з іншими видами контролю. На практичному занятті та на етапі підсумкового модульного контролю студент працює біля ліжка хворого, проводячи курацію. Оцінка оволодіння практичними навиками є максимально об’єктивною, оскільки, як і у тестовому контролі, даний етап є стандартизованим. Обстеження хворого розбите на етапи, а правильність виконання оцінюється експертним способом за відповідною розробленою шкалою. Сумарна оцінка проводиться шляхом індексації оцінок за всі етапи, що дозволяє в повному обсязі оцінити рівень знань кожного студента. Це підтверджується відповідністю показників середнього бала за семестр до середнього бала за екзаменаційний тестовий контроль.

Тестовий контроль – це, безперечно, один із сучасних і оптимальних методів контролю знань. Проте не можна зосереджуватися лише на ньому, слід користуватися різними методами оцінки знань і умінь студентів – усними і письмовими відповідями. Тобто необхідно оцінювати знання і уміння не лише за допомогою тестів, а й у комплексі з іншими методами, що забезпечує постійну, систематичну та наполегливу роботу студентів.

Висновки. Запровадження нових форм та методів контролю знань є важливою умовою підвищення якості підготовки висококваліфікованих спеціалістів. Тестування, як один із методів контролю, є зручним, надійним і об’єктивним. Але є певні недоліки, через які тестування не можна застосовувати як єдиний та ідеальний метод об’єктивного діагностування знань та умінь. У навчальному процесі тестування обов’язково має поєднуватися з іншими формами і методами контролю. На кафедрі внутрішньої медицини № 2 та медсестринства розроблена і функціонує розгорнена система контролю якості навчання, яка включає в себе тестування, контроль якості набутих практичних навичок та оцінку розвитку клінічного мислення. Дана система відповідає новітнім вимогам вищої освіти в Україні.

Література

1. Тестування як основа кредитно-модульного контролю / С. М. Геряк, І. В. Корда, Н. І. Багній [та ін.] // Медична освіта. – 2010. – № 1. – С. 77–79.
2. Кирилів М. В. Використання тестового контролю знань студентів при вивченні дисципліни “Медична хімія” / М. В. Кирилів // Медична освіта. – 2012. – № 4. – С. 56–58.
3. Унгурян Л. М. Застосування тестової системи оцінки знань у навчальному процесі / Л. М. Унгурян, М. С. Обра-
зенко // Медична освіта. – 2011. – № 3. – С. 20–22.

4. Кордон Ю. В. Тестовий контроль як один з методів перевірки знань, умінь студентів у вищих медичних навчальних закладах / Ю. В. Кордон, Г. С. Керницька // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф., 14–16 трав. 2012 р. – Київ-Вінниця, 2012. – С. 255–258.

Отримано 03.02.14